

Naturskyddsföreningen

Lidingö

Lidingö 23 november 2008

YTTRANDE ÖVER PROGRAM FÖR INRE KYRKVIKEN

Inledning

Naturskyddsföreningen i Lidingö har med intresse tagit del av samrådshandlingen "Program för inre Kyrkviken" samt också en PM från november 2006 om dagvattenrening i Kyrkviken (arbetskopia).

Programförslaget är välskrivet och intressant och tar upp dels ett viktigt miljöproblem med olika förslag till lösning dels en utvidgning av området för friidrott och tennis. För Naturskyddsföreningen är givetvis den del av förslaget som behandlar rening av dagvatten det mest intressanta. Avslutningsvis kommenterar vi dock också den andra delen av förslaget.

Dagvattenrening

Det dagvatten som når inre Kyrkviken dels från sydväst (avrinningsområde 26 B) dels från norr (avrinningsområde 26 C) är mycket förorenat. Till stor del torde dessa föroreningar härröra från starkt trafikerade vägar. På längre sikt är det angeläget med åtgärder som minskar föroreningsgraden redan vid källan (t.ex. genom minskad biltrafik).

Naturligtvis är det ändå synnerligen angeläget att ta hand om det dagvatten, som nu helt orenat rinner ut i och förorenar Kyrkviken.

I förslaget presenteras två intressanta tekniker, som prövats på många håll i landet, även på Lidingö (om än inte i denna skala). Den ena tekniken innebär att dagvattnet sedimenteras i en fördamm för att sedan ledas vidare till Kyrkviken via en "översilningsyta". Den andra tekniken innebär att den innersta delen av Kyrkviken görs om till en "skärmbassäng", vilken avgränsas av dukar fästade på flytbryggor. Föroreningarna får sedimentera i skärmbassängen.

De tre förslagen 1-3 till dagvattenrening skiljer sig åt i valet kombinationer av de två teknikerna. I Förslag 1 renas dagvattnet norrifrån i skärmbassäng medan vattnet från sydväst renas genom fördamm och översilningsyta. I Förslag 3 renas tvärtom dagvattnet norrifrån i fördamm och översilningsyta medan vattnet från sydväst renas i skärmbassäng. I Förslag 2 renas vattnet från båda avrinningsområdena i fördamm och översilningsyta. Förslag 2 kräver alltså ingen skärmbassäng.

Naturskyddsföreningen anser det ännu vara för tidigt att definitivt förorda något av de tre förslagen. Alla förslag innebär naturligtvis ingrepp i miljön, vilka måste vägas mot varandra.

Det område som berörs har många värden som vi vill slå vakt om. Promenadvägen längs med Kyrkvikens strand är mycket frekventerad och populär. Från promenadvägen har man fin utblick över det inre av Kyrkviken. Ingrepp finns ju tidigare här i form av bryggor för båtlivet osv, men där finns också en öppen vattenspegel med fågelliv året om. Strandzonen längs Kyrkviken är värdefull, Canadängen har betydelse som rekreationsområde (inte minst för det

som i planen kallas "spontanidrott"). Grönområdet vid vattnet nedanför kyrkan innehåller flera vackra träd. Detta område skulle i två av förslagen vara översilningsområde för dagvatten från sydväst.

Den visuella påverkan på landskapsbilden av en skärmbassäng med flytbryggor bedömer vi vara mer störande än motsvarande påverkan av fördammar. Att flytbryggorna skulle ha en positiv betydelse för rekreation, som antyds i planprogrammet, anser vi vara överdrivet. Rekreativsvärdet torde vara ringa. Flytbryggorna har dessutom inget värde för flora och fauna och är ur kulturmiljöhänsyn förkastliga. Fördammarna föreslås omges av träd, t. ex. ask och kärrek. Kärrek (*Qercus palustris*) är en amerikansk art och om man önskar "att förankra dammarna i landskapet" borde svenska träd användas. Al och sälg skulle naturligt växa runt en våtmark. Sälgen är en nyckelart med mycket höga värden för insekter och fåglar.

Fördammarna i norr har relativt obetydlig inverkan rent estetiskt. En fördamm i söder i slänten från Hersbyholms gård ned mot Kvarnen kan dock komma att upplevas som mer störande.

Till denna fördamms nackdel kan tillkomma effekterna på det ovan nämnda grönområdet nedanför kyrkan, som ju skulle utgöra översilningsområde. Åtminstone tidvis skulle ju området bli betydligt fuktigare än nu med åtföljande påverkan av rötterna till de vackra träd som ger området dess nuvarande karaktär. Hur stor effekten är går dock ännu inte att bedöma. Motsvarande effekter av fördammarna i norr torde vara mindre allvarliga.

För att vi skall kunna ta ställning till dessa effekter (och väga mot andra effekter) krävs att en miljökonsekvensbeskrivning genomförs. Detta föreslås ju också i programmet, vilket naturligtvis är glädjande och har starkt stöd av oss.

Ser vi enbart till landskapsbilden skulle vi förorda Förslag 2, där skärmbassänger inte alls kommer i fråga. Vi kan dock inte entydigt förorda Förslag 2 förrän vi sett resultatet av miljökonsekvensbeskrivningen.

Området för friidrott och tennis

Utvidgningen av området för friidrott och tennis presenteras i tre varianter A-C. Variant B skulle innebära fyra tennisbanor mellan friskolan och vattnet. Det förslaget vill vi redan nu bestämt avvisa. Av kulturmiljöhänsyn och av hänsyn till rastande fåglar är det viktigt att behålla de öppna markerna ner mot Kyrkviken. Den bästa placeringen av tennisbanor (i förslaget) är alternativ C.

Sammanfattning

Naturskyddsföreningen finner det angeläget att rena det starkt förorenade dagvatten som nu orenat rinner ut i Kyrkviken. Föreningen ser därför positivt på de möjligheter som beskrivs i programmet. Naturskyddsföreningen avvaktar med att förorda något av förslagen till dess en miljökonsekvensbeskrivning föreligger, men har ovan påtalat några av de aspekter som bör beaktas.

Naturskyddsföreningen motsätter sig placeringen av tennisbanor på Canadaängen mellan friskolan och vattnet.

Naturskyddsföreningen i Lidingö

Isak Isaksson
Ordförande